

Motion till riksdagen 2025/26:275

av Mikael Larsson och Kerstin Lundgren (båda C)

med anledning av prop. 2025/26:6 En tydlig beslutsordning för deltagande i Natos samlade verksamhet för avskräckning och försvar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2020:782) om operativt militärt stöd i den del det avser 1 § tredje stycket.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svenska styrkor endast bör sättas in enligt 1 § första och andra styckena lagen om operativt militärt samarbete när ett riksdagsbeslut genom snabbprocess inte är möjligt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att insättning av svenska styrkor enligt 1 § andra stycket lagen om operativt militärt samarbete bör tidsbegränsas till högst 60 dagar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att insättning av svenska styrkor enligt 1 § andra stycket lagen om operativt militärt samarbete bör godkännas av riksdagen inom 14 dagar efter regeringens beslut, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Av Sveriges medlemskap i Nato följer behov av ny och förändrad lagstiftning för att vi som allierade ska kunna fullgöra våra åtaganden. Denna proposition är ett led i detta lagstiftningsarbete.

Centerpartiet har inga synpunkter på den föreslagna ändringen i skyddslagen, ej heller om namnändring av lagen om operativt militärt stöd till lagen om operativt militärt samarbete.

Propositionen ger dock upphov till en rad principiella frågeställningar som bör belysas. Till detta hör vad som avses med ”angelägna svenska intressen”. Något som enligt propositionen ska avgöras från fall till fall. Vi menar att det finns risk för betydande godtycklighet om regeringen ska kunna vidta så långtgående åtgärder för en sådan tidsutdräkt utan att vare sig informera riksdagen eller låta riksdagen fatta beslut genom snabbprocess. Vi menar därför att det föreslagna tredje stycket i 1 § lagen om operativt militärt samarbete bör avslås. Vi menar vidare att första och andra stycket kan accepteras men endast när ett riksdagsbeslut genom snabbprocess inte är möjligt. Dock bör ett insättande av svenska styrkor då bestå under högst 60 dagar. Om ett sådant beslut fattas bör riksdagen senast efter 14 dagar godkänna regeringens beslut. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag gällande det som här skrivits om första och andra stycket.

Vi noterar med anledning av ovanstående att flera remissinstanser, däribland Stockholms universitet, inkommit med liknande synpunkter och menar att det finns goda skäl att ta betydande hänsyn till vad som här anförts.

Det bör noteras, kopplat till den beskrivning som ges under rubriken ”internationell utblick”, att det som regeringen i propositionen skulle vara mycket långtgående även vid en jämförelse med så gott som alla de länder som där tas upp. Frågan är varför regeringen har så låg tilltro till riksdagens förmåga att hantera denna typ av ärenden, i synnerhet som vi i närtid har tydliga exempel på snabbt agerande från lagstiftarens sida, exempelvis i samband med covid-19-pandemin.

Med anledning av propositionens principiella karaktär hade ett yttrande från Lagrådet varit välkommet, och vi förutsätter att den frågan hanteras i samband med riksdagsbehandlingen av ärendet.

Mikael Larsson (C)

Kerstin Lundgren (C)